

pro ACTIUNEA CATOLICA ROMANA

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Crestinul nu poate adera la ideologii care se opun crenintei sale

Problemele sociale ale epocii noastre și aspirațiile la dreptate și la pace ale omenirii au fost temele Scrisorii Apostolice adreseate de Sfântul Părinte Paul VI cardinalului Maurice Roy, președinte al comisiei pontificale «*Justitia et Pax*», cu ocazia aniversării a optzeci de ani de la prima Enciclică socială a Bisericii, faimoasa și «*revoluționara*» «*Rerum Novarum*» a lui Leon XIII.

Documentul pontifical, care e precedat de o Introducere, se împarte în trei capitole asupra temelor: «*Nouii probleme sociale*», «*Aspirații fundamentale și curente ideologice*», «*Creștinii în fața nouilor probleme sociale*», și termină cu un apel la acțiune.

Cu deosebită atenție Paul VI examinează, în primul capitol, fenomenul de «*creștere nemăsurată*» a orașelor, cu reflexele sale de adânci și radicale turburări asupra structurilor obișnuite ale vieții: familia, raporturile de vecinătate, condiția umană a individului desrădăcinat din mediul său natal, și chiar asupra cadrelor comunității creștine.

E o creștere «*desordonată*», care favorizează noi forme de exploatare a omului de către indivizi fără scrupule morale și lipsiți de o conștiință socială, care speculează asupra nevoilor altora și realizează câștiguri «*inadmisibile*». În schimbările actuale, atât de adânci și atât de rapide — scrie Papa în scrisoarea aceasta, care nu va rămâne fără încoo în conștiința alegătorilor italieni în acest ajun de alegeri administrative — omul «*se descoperă nou în fiecare zi, și se întrebă asupra sensului ființei proprii și asupra supraviețuirii colectivității*». Deși ezită să accepte lecția unui trecut pe care îl socotește închis și prea deosebit, simte nevoia de a-și ilumina viitorul — pe care îl vede nesigur și schimbător — cu lumina unor adevăruri permanente, eterne, care desigur îl depășesc dar pe care el e încă de pe acum în măsură să-l întrevadă».

«*E urgentă o reconstruire a aceluia țesut social în care omul să-și poată satisface exigențele personalității sale*» — scrie Papa. «*Centre de interes și de cultură trebuie să fie create și dezvoltate la nivelul comunităților și al parohiilor (cereuri recreative, locuri de întrunire, întâlniri spirituale comunitare) în care, subtrăgându-se izolării, fiecare să poată crea noi raporturi frățești*».

«*Viața de oraș și transformările provocate de procesul de industrializare pun într-o lu-*

mină crudă o seamă de probleme până azi trecute cu vederea sau cărora nu li s'a dat destulă importanță. Care va fi, de pildă, locul femeii și al tinerilor în această lume în gestație? Pretutindeni dialogul între o generație purtătoare de aspirații de înnoire, dar și de nesiguranță în fața viitorului, și generațiile adulte, se dovedește anevoios.

De asemeni, în multe țări un statut al femeii, care să facă să înceteze o situație de efectivă și nedreaptă deosebire între sexe și să stabilească raporturi de egalitate de drepturi și respectarea demnității femeii e obiect de cercetări și de revendicări».

Examinând problemele muncitorilor Papa admite «*funcția importantă a sindicatelor*», al căror rol e «*acela de a reprezenta diferitele categorii de muncitori, colaborarea lor legitimă la îmbunătățirea nivelului economic al societății, dezvoltarea sentimentului răspunderii lor pentru realizarea binelui comun*», dar atrage atenția asupra «*ispitei de a profita de o poziție de putere pentru a impune, mai ales cu sistemul grevelor - al căror drept e recunoscut — condiții prea apăsătoare pentru ansamblul economiei și al corpului social, sau pentru a încerca să exercite o presiune eficace de natură politică*».

Documentul acordă deasemeni mult spațiu persecuțiilor rasiale, dreptului de a emigra, necesității de a se crea noi funcții, mijloacelor de informație socială și «*avantajelor și riscurilor pe care folosirea lor le comportă pentru o dezvoltare și un progres autentic al societății civile*», mediului natural și apărării sale («*problemă socială cu dimensiuni vaste care privește întreaga familie omenească*»).

Un alt capitol asupra căruia Papa se oprește îndelung e «*acțiunea politică*» — «*care nu trebuie confundată cu ideologia*» — acțiune care «*trebuie să se sprijine pe un proiect de societate coerentă cu mijloacele ei concrete și cu aspirațiile ei, alimentată de o concepție totală a chemării omului și a diferitelor expresii sociale*».

«*Creștinul care vrea să-și trăiască credința într-o acțiune politică înțeală ca servire, nu-și poate da adesiunea, fără să se contradică, la sisteme ideologice care se opun radical credinței sale și concepției lui despre om: nici la ideologia marxistă, la materialismul ei ateu, la dialectica violenței propriie acestei ideologii, la felul în care ea absoar-*

libertatea individuală în colectivitate, tăgăduind totodată omului și istoriei sale personale sau colective orice transcendență; și nici la ideologia liberală, care crede că exaltă libertatea individuală atunci când o substrage oricărei limite și când o stimulează în sensul căutării exclusive a interesului și puterii, și care consideră solidaritatea socială o consecință mai mult sau mai puțin automată a inițiativelor individuale, și nu un scop și un criteriu mai vast al validității organizației sociale».

Sfântul Părinte atrage deasemeni atenția asupra primejdiei pe care o reprezintă pentru un creștin aderarea la doctrine politice care nu au la bază o ideologie adevărată și organică, și a refugierii sale în astfel de ideologii ca «*într-o explicație valabilă pentru toate situațiile, și din care își construiește un idol nou, acceptând, de multe ori fără să-și dea seamă, caracterul lor totalitar și coercitiv*».

«*Există totuși mișcări istorice cu scopuri economice, sociale și politice care deși au luat naștere din false doctrine filosofice asupra destinului universului și al omului și se inspiră încă din aceste doctrine, sunt susceptibile de transformări, uneori chiar adânci, de oarece interesează situații istorice în continuă transformare*».

«*Cine poate tăgădui că mișcărilor acelea conțin o seamă de elemente pozitive și care merită să fie aprobate de oarece exprimă principiile unei gândiri cinstite și se fac interprete ale aspirațiilor juste ale persoanei omenești? — citează Paul VI din Enciclica «*Pacem in terris*» a lui Ioan XXIII.*

«*Mulți creștini tind astăzi să identifice unele curente socialiste cu aspirațiile credinței lor, continuă documentul. Și mulți creștini, atrași de socialism, tind să-l idealizeze în termeni destul de generici: voință de dreptate socială, de solidaritate, de egalitate. Ei refuză să recunoască constrângerile mișcărilor istorice socialiste, care rămân condiționate de ideologiile lor de origină*».

După ce recapitulează diferitele interpretări actuale ale marxismului și «*cursele*» pe care ele le reprezintă pentru creștini, Paul VI denunță primejdiile liberalismului filosofic, care e o «*afirmație greșită a autonomiei individului în activitatea sa, în motivările și în exercitarea libertății sale*».

CELE TREI GREUTATI ALE DIALOGULUI DINTRE CATOLICI SI PROTESTANTI

E posibil un dialog autentic între catolici și protestanți?

La întrebarea aceasta răspunde profesorul Oscar Cullmann în volumul « Catolici și protestanți » apărut de curând în editura « Il Mulino » de la Bologna.

Ecumenismul catolic nu admite compromisiuri asupra adevărului. Această poziție a Bisericii catolice, precizată de Decretul Conciliului Vatican II asupra ecumenismului și de cele două « Indreptare Ecumenice » elaborate de Secretariatul pentru Unirea Creștinilor, e « un răspuns de fidelitate deplină față de crezul ei ». Atunci când Roma afirmă că « unitatea Bisericii nu e un țel comun la care toate Bisericile trebuie să ajungă, ci o « realitate existentă de totdeauna în Biserica catolică, de oarece ea e singura Biserică sfântă și universală a lui Christos », și când afirmă că « nu se poate ajunge la unirea adevărată pe altă cale decât pe aceea a reînegrării sau a reîncorporării în unitatea pe care ea o reprezintă », celelalte Biserici nu trebuie să vadă expresia unui « imperialism spiritual », ci mai curând expresia concepției catolice asupra naturii Bisericii și a unității ei — scrie autorul volumului citat. « Ceea ce ne desparte e credința în aceeași Biserică și în unitatea ei ».

« E vorba de concepții fundamentale ale credinței noastre pe care nu le putem sacrifica; din păcate, concepțiile acestea se deosebesc radical unele de altele. Iată de ce în apropiatele decenii catolicii și protestanții nu vor putea forma o singură și aceeași Biserică, cu toată buna voință ambelor părți, cu toate sacrificiile pe care le-ar face pentru unitate, acolo unde ele ar fi posibile ».

Pentru catolici cuvântul Papii e infailibil; de asemeni ei sunt profund convinși că unitatea Bisericii nu poate fi realizată decât cu supunerea tuturor creștinilor la Papă. Biserica catolică crede cu fermitate că posedă singurul principiu legitim al unității.

Protestanții sunt deseori ispițiți să vadă în această pretenție catolică numai o « voință de dominație », numai clericalism.

« Eu cred că pentru a se face un pas înainte spre reapropierea Bisericilor — scrie autorul — această neîncredere trebuie eliminată, de oarece e întemeiată pe false interpretări, pe echivoci. Catolicii vor trebui să înțeleagă că nu pot ascunde protestanților faptul că *nu pot* discuta cu noi asupra unității. În virtutea credinței lor în Biserică, ei sunt constrânși să fie intransigenți, în timp ce pe noi, protestanții, credința noastră în Biserica nu ne împiedecă să recunoaștem ca adevărate celelalte Biserici. Sacrificiile, chiar acelea pe care noi le cerem altora, au o limită. Noi nu putem să nu fim îndurerați de această incompatibilitate radicală dintre concepția catolică și concepția ecumenică protestantă asupra unității Bisericii; dar în același timp trebuie să-i admitem existența. Altfel, orice dialog și orice încercare de reapropiere devin din capul locului imposibile ».

« Din motive de credință protestantul nu se poate supune Papii — afirmă profesorul Cullmann — așa cum din motive de credință Biserica catolică nu poate adera la Consiliul Ecumenic al Bisericilor în aceeași calita-

te de celelalte Biserici-membri, adică pe picior de egalitate cu ele.

« Biserica catolică romană n'ar mai fi Biserica catolică romană, și Papa n'ar mai fi Papa, dacă în loc de a presida masa întrunirii în calitate de cap prin drept divin, s'ar pune la același nivel cu Patriarhul ortodox, cu arhiepiscopul de Canterbury, cu pastorul Boenger sau cu episcopul Dibelius. Nu totdeauna laicii protestanți înțeleg că aceasta nu e rea voință din partea catolicilor. La rândul lor catolicii nu totdeauna înțeleg că nu încapătănarea și nu un orgoliu care vine de la un individualism excesiv ne constrâng să spunem « non possumus » atunci când ei ne invită să ne supunem jurisdicției și învățaturii Romei. Intocmai ca pentru ei, și pentru noi e o chestiune de fidelitate față de Christos ».

După profesorul Cullmann unitatea Bisericii, cât privește reapropierea dintr'ecaticoci și protestanți, nu va fi posibilă în deceniile apropiate.

S'ar putea realiza « numai dacă romano-catolicii ar admite « concepția protestantă, sau protestanții ar accepta concepția catolică. Aceasta ar însemna, însă, dispariția unora sau a celorlalți. În consecință ar fi vorba de o unire care n'ar mai avea nici o legătură cu problema noastră ».

Insuși faptul că în afara oricărei polemici discuția e totuși posibilă, lasă să se întrevadă o licărire de speranță.

Nu știm pe ce cale Dumnezeu ne va duce la realizarea unității Bisericii.

Trei sunt, după profesorul Cullmann, « marile greutăți » care se împotrivesc unirii protestanților cu catolicii.

Întâia e faptul că protestanții și catolicii nu concep Biserica în același fel. Pentru ca-

tolicii Biserica e una singură; protestanții admit legitimitatea multor Biserici.

A doua greutate consistă din faptul că ei nu concep unitatea în același fel. Dacă catolicii se roagă, ca credincioși catolici, pentru unitatea Bisericii, ei trebuie, cu necesitate, să se roage pentru supunerea (sau încorporarea) noastră la Roma. Dacă noi ne rugăm pentru unitate, așa cum o concepem noi, ne rugăm implicit ca frații noștri să înceteze de a fi exclusiviști, adică să înceteze de a fi... catolici ».

În sfârșit, a treia greutate — care e la baza celorlalte două — e aceasta: « pentru catolici Biserica lui Christos e infailibilă, în timp ce pentru protestanți nu e. Catolicii înțeleg ca unitatea să fie asigurată de o doctrină infailibilă, în timp ce pentru protestanți unitatea trebuie căutată printr'o colaborare a diferitelor Biserici ».

Riguros obiectivă și logică, lucrarea profesorului Cullmann nu poate să nu suscite neîncredere în funcția și eficacitatea decantatului « dialog ecumenic ». Funcția dialogică diferă esențial de funcția docentă.

Poate Biserica catolică să renunțe la condiția ei, la misiunea ei, la mandatul ei dumnezeesc de « învățătoare a adevărului »? Si cum e posibilă o nivelare cu cei care profesază eroarea, fără o trădare a crezului propriu? O sinucidere dogmatică a catolicismului e de neînchipuit; la fel de improbabil e ca ecumenismul să sacrifice integritatea dialogului. Si atunci? ...Atunci nu ne rămâne decât credința în înțelepciunea dumnezeiască, în fața căreia logica noastră, oricât de riguros exactă ar fi ea, devine un copilăresc joc de cuvinte, care nu se poate măsura cu Cuvântul lui Dumnezeu. Si Cuvântul acesta a fost spus: « Ca toți să fie una ».

Creștinul nu poate adera la ideologii care se opun credinței sale

(Urmează din pag. 1)

« Pentru a evita de a se lăsa sedus și apoi închis într'un sistem, creștinul trebuie să ia din izvoarele credinței sale și din învățătura Bisericii principiile care trebuie să-l călăuzească în colaborarea lui solidară cu frații săi pentru transformarea pozitivă a societății.

Biserica, bogată în experiențe de veacuri și întărită de o voință desinteresată de slujire a societății și de atenția pe care o dă celor săraci, e singura în măsură să-i însoțească pe oameni în efortul lor de căutare a dreptății, în distribuirea bunurilor, atât în sânul comunităților naționale cât și pe plan internațional. Fără « o dragoste care să depășească omul », chiar ideologiile cele mai revoluționare nu pot realiza decât » o schimbare de stăpâni — atrage atenția Paul VI. « Odată înseăunați la putere, noii stăpâni se înconjoară de privilegii, limitând libertatea și permițând instaurarea altor forme de nedreptate ».

Creștinul nu se poate substra datoriei de a lua parte activă la viața politică, nu

se poate dispensa de răspunderile proprii privitor la binele tuturor. « A lua în serios politica la diferitele ei niveluri — local, regional, național și mondial — înseamnă a afirma datoria omului, a fiecărui om, de a recunoaște realitatea concretă și valoarea libertății de alegere care i se oferă pentru a încerca să realizeze, împreună cu alții, binele orașului, al națiunii, al umanității. Politica e un mod exigent de a trăi slujirea altora. Solicitați să se încadreze în acest câmp de acțiune, creștinii se vor strădui să ajungă la o soluție de acord coerent între opțiunile lor și Evanghelie și să dea o mărturie personală și colectivă de seriozitate a credinței lor, printr'o slujire eficace și desinteresată a oamenilor ».

La rândul lor « organizațiile creștine, în diferitele lor forme, au răspunderea unei acțiuni colective. Fără să se substituie instituțiilor societății civile, ele trebuie să exprime, în felul care le este propriu, exigențele concrete ale credinței creștine, într'o acțiune de transformare justă, și deci necesară, a societății ».

Conferinta Bisericilor crestine din Europa

La Nyborg, în Danemarca, s'a încheiat de curând a șasea Conferință a Bisericilor creștine din Europa, la care au participat peste 150 delegați, în cea mai mare parte reprezentanți ai comunităților ortodoxe sau protestante, cum și o sută de experți și de așa numiți « delegați fraterni » provenind din Biserici care nu fac parte din Conferință, între care Biserica catolică.

Tema întrunirii a fost « Servirea lui Dumnezeu și a oamenilor », adică raportul dintre spiritualitate și datoriile sociale în lume, dintre « verticalitatea relațiilor omului cu Dumnezeu și orizontalitatea relațiilor oamenilor între ei ».

După câteva zile de lucru intens membrii Conferinței Bisericilor creștine din Europa au discutat și pregătit textele definitive asupra rezultatelor Conferinței. Într'un mesaj adresat întregii lumi delegații, după ce au declarat că Bisericile sprijină și iau parte activă la lupta în favoarea omului și a viitorului său, în cadrul inițiativelor pentru pace și pentru dreptatea socială, au precizat că, în virtutea reconcilierii, care este însăși baza existenței Bisericilor, acestea nu pot participa la constituirea anumitor fronturi,

asa cum nu se pot integra în fronturile existente. Bisericile — subliniază declarația finală — nu se pot identifica cu nici un sistem politic sau social; misiunea lor e aceea de a se angaja, respingând formula neutralității, atunci când sunt în joc necesități ale omenirii și când trebuie luate măsuri pentru a răspunde concret la ele.

Pe plan european, Bisericile socotesc că pacea trebuie concepută ca proces dinamic de cooperare între diferitele sisteme sociale ale Continentului.

Nu revine Bisericii datoria de a sugera soluții tehnice sau politice; ele însă sunt datorate să încurajeze toate inițiativele pentru îmbunătățirea relațiilor internaționale, ca regulamentele pașnice bilaterale, proiectata întrunire pentru siguranța europeană, instituirea unui sistem permanent de siguranță, și continuarea convorbirilor în legătură cu problema dezarmării nucleare.

Pe planul problemelor extra-europene, Bisericile au insistat asupra necesității de a se restabili pacea în Orientul Mijlociu și în Sud-Estul asiatic. În sfârșit, Bisericile creștine din Europa au garantat sprijinul lor total Națiunilor Unite și celorlalte organizații

asociate.

Privitor la menținerea păcii, documentele Conferinței exprimă dorința continuării relațiilor cu diferite organizații bisericesti internaționale sare desfășoară o activitate în folosul păcii și al dezvoltării popoarelor, cum sunt organizația « Pax Christi », « Conferința creștină a păcii », « Consiliul Ecumenic al Bisericilor », « Justitia et Pax ».

Conferința a dat deosebit relief relațiilor cu Biserica catolică, exprimând, într'o rezoluție specială, satisfacția pentru legăturile care au fost stabilite de Bisericile protestante, anglicane și ortodoxe cu Biserica catolică romană. Întrunirea și-a exprimat convingerea — se citește în rezoluția finală — că situația europeană face necesară o mărturie cu adevărat comună a tuturor Bisericilor creștine, și că acesta e momentul intensificării raporturilor Conferinței cu Biserica catolică romană.

La Conferința Bisericilor creștine europene de la Nyborg Biserica catolică a fost reprezentată de o delegație în frunte cu Mons. Etchegaray, arhiepiscopul Marsiliei și președinte al Consiliului Conferințelor episcopale europene.

UN MARS INTERNATIONAL AL TINERILOR PENTRU DESVOLTEREA LUMII A TREIA

Patru milioane de tineri au participat, în 51 de țări din lume în aceeași zi și la aceeași oră la un Marș internațional pentru dezvoltarea Lumii a Treia promovată de organizația « Măini întinse », cu colaborarea marilor organizații internaționale.

La Roma Marșul tineretului, începând la Circo Massimo cu salutul președintelui organizației internaționale FAO pentru agricultură, a făcut etapă în piața Sf. Petru, unde Papa a adresat un calduros discurs de salut tinerilor din cele cinci continente care au aderat la campania mondială pentru ajutoarea națiunilor în dezvoltare.

« Admirăm evenimentul acesta — a spus Paul VI — El e semnul elocvent al unei noi conștiințe care începe să se afirme în lume: aceea a unității omenirii, aceea a solidarității popoarelor pământului, aceea a combaterii intolerabilelor inegalități dintre națiunile bogate și națiunile în dezvoltare; aceea a datoriei creștine și umane ca la mâinile întinse ale națiunilor care au nevoie de un ajutor frățesc, să răspundă mâinile întinse ale națiunilor care pot oferi acest ajutor cu dragoste desinteresată și cu generozitate ».

După ce a amintit aportul său personal și al Bisericii catolice la campania pentru ridicarea nivelului de trai al țărilor subdezvoltate, și opera desfășurată în acest scop de misionari, Sfântul Părinte a încheiat adresând « un salut părintesc acestui tineret care preferă protestului steril propunerea concretă și generoasă », și « tuturor conducătorilor de popoare », încurajându-i să planifice forme de ajutor « consistent și perseverant » în folosul Lumii a Treia.

Sloganele scandate de cei o sută de mii de tineri care au participat la acest marș in-

ternațional la Roma erau o mărturie de dragoste, erau expresia frăției universale care începe să-și facă drum din ce în ce mai sigur în conștiința oamenilor.

După un parcurs de 25 kilometri de-alungul tuturor cartierelor Romei, marșul s'a încheiat la Termele lui Caracalla cu o Liturghie concelebrată cu participarea a cel puțin trei sute de preoți care conduceau diferitele grupuri regionale și organizațiile bisericesti.

« Lumea a Teria a ascultat destul, acum trebuie s'o ascultăm noi »; « Violențele nu elimină nedreptățile, ci creiază altele noi »; « Cine duce crucea din dragoste față de frațele său, face să răsăre zorii unei societăți noi »; « Mai multă Evanghelie, mai puține vorbe goale »; « Lumea va fi o patrie când toate mâinile se vor strânge frățeste »: acestea și altele erau lozincile care se citeau pe placardele și fâșiile purtate de « pedonaui » pe străzile Romei. Multe dintre ele propuneau ca soluție a problemelor Lumii a Treia încurajarea așazisei « Revoluții verzi ». Ce e această « Revoluție verde » promovată de « Măini întinse » și sprijinită de organizația internațională pentru agricultură, FAO, și de Națiunile Unite?

E un proces agricol evolutiv bazat pe sistemul culturilor alternate și al « semințelor hibride », care a dat rezultate mai mult decât satisfăcătoare în țări cu climă tropicală ca India, Pakistan și Indonesia.

« Revoluția verde », experimentată pentru prima oară în America Latină de organizațiile misionare catolice și protestante, stimulează creierea unor cooperative agricole și provoacă adevărate reacții în lanț care interesează rand pe rand toate sectoarele economiei și ale vieții de Stat.

Tinerii în marș cer deasemeni revizuirea politicii comerciale față de Statele în dezvoltare și contestă « politica risipei » și sporierea potențialului belic, denunțând, în manifestele distribuite de-alungul parcursului cortegiului că astăzi 200 miliarde de dolari sunt destinate cheltuelilor militare, în timp ce ajutoarele destinate țărilor în dezvoltare abia dacă ajung la zece milioane de dolari!

Mișcarea « Măini întinse » cere însăși ca națiunile bogate să sacrifice unul la sută din produsul național brut în folosul țărilor Lumii a Treia, și în colaborare cu alte organizații internaționale se străduiește să sensibilizeze opinia publică la problemele acestor țări și să o țină informată asupra acestor probleme și a inițiativelor în program sau în curs de realizare.

PAPA IN POLONIA IN AUGUST

Se dă ca sigură în cercurile poloneze de la Roma, o apropiată reluare a raporturilor diplomatice, dintre Sfântul Scaun și Polonia. În aceleași cercuri se vorbește insistent de o călătorie a Papii în Polonia, unde va vizita localitatea Oswici. (germana Auschwitz) în ziua de 14 August, în trecere spre sanctuarul marian de la Czestokowa, unde în ziua următoare ar urma să celebreze o Liturghie solemnă.

Pentru a sublinia caracterul pur religios al acestei călătorii, Paul VI ar evita să meargă la Varșovia.

m i s c e l l a n e a

Contemporan cu călătoria în Polonia a Cardinalului Koenig, arhiepiscop de Viena și președinte al Secretariatului pentru Non-creștini, ar fi sosit la Roma un funcționar al guvernului polonez din decasterul Afacerilor bisericești.

Stirea, ajunsă în Italia din sursă străină, n'a fost confirmată nici în Vatican, nici de către ambasada Poloniei la Roma; dar cercurile gazetărești din capitala Italiei sunt obișnuite cu asemenea « rezerve » când e vorba de tratative cu țări, ca cele din spațiile Cortinei de fier, ale căror relații cu Vaticanul sunt încă atât de precare, ca să nu spunem inexistente.

« Intre Statul polonez și Sfântul Scaun — scrie cotidianul roman « Il Messaggero » care publică știrea — s'a inaugurat o nouă fază a relațiilor după « mișcările » din Decembrie și după schimbările care s'au avut în ierarhia politică a acelei țări în urma acestor mișcări. În Martie a avut loc, după zece ani de izolare a Bisericii, o lungă convorbire între premierul Jaroszewicz și cardinalul Wyszyński. Cu ocazia acelei convorbiri cardinalul-Primate al Poloniei a cerut autorizarea construirii de noi biserici și de publicare a unui cotidian catolic, și a făcut demersuri pentru reconstituirea asociațiilor religioase suprimate de regim. În ce-i privește, conducătorii politici de la Varșovia, interesați să obțină sprijinul Bisericii pentru normalizarea situației interne a țării, cer de mult timp, dar mai ales după încheierea Tratatului cu Bonn, ca Vaticanul să recunoască, ca dieceze poloneze, diecezele cuprinse în fostele teritorii germane la est de linia Oder-Neisse. Si tocmai situația acestor dieceze ar fi fost scopul vizitei în Vatican a funcționarului guvernului polonez.

În cursul vizitei sale în Polonia cardinalul Koenig a declarat credincioșilor, în discursul ținut în catedrala de la Wrocław: « Noi știm că acesta e pământul vostru, patria voastră și aceea a fiilor voștri ».

* * *

Mai bine de 6.500 tineri din toate ghiurile pământului și-au dat întâlnire de Paști la Taizé, în Franta, pentru a sărbători împreună Învierea Domnului. Anul trecut erau în număr de 2.500; anul acesta numărul lor e aproape triplu.

Cu ocazia Paștelui din anul trecut a fost anunțat un « Conciliu al tinerilor ». Acum, în discursul pronunțat în cursul Liturghiei de Paști, priorul comunității ecumenice de la Taizé a făcut bilanțul muncii de până acum pentru pregătirea acestui Conciliu și a inaugurat a doua fază a lucrărilor.

Data Conciliului tinerilor n'a fost încă fixată, dar ceace contează în momentul acesta e « mobilizarea energiilor ».

În discursul său, priorul comunității a amintit, printre altele, progresiva îndepărtare de Biserică a tinerilor și chiar a multor păstori și preoți, și a încheiat spunând: « Vom putea continua să trăim în mijlocul lumii

sărbătoarea Învierii lui Christos și lupta pe care ea o implică, și în același timp să închidem ochii și să rămânem nepăsători la aceste dezertări? »

Sfântul Părinte a adresat tinerilor întruniți la Taizé următorul mesaj: « În mijlocul vostru cu tot sufletul particip la rugăciunea voastră și cer Domnului să vă ajute să trăiți în prietenie frățească sărbătoarea Învierii ».

* * *

NINA BATALLI LA GALERIA RUSSO DIN ROMA

Pe Nina Batalli, prezentă acum la Galleria Russo din Piazza di Spagna, la Roma, cu o expoziție care marchează una din etapele cele mai fericite ale artistei noastre, o urmărim încă de la începutul carierei ei artistice.

Si dacă expozițiile ei au adus totdeauna ceva nou — deslegarea unei probleme de echilibru compozitiv; descoperirea unui nou raport între culoare și lumină; precizarea și rafinarea limbajului stilistic — trebuie să spunem din capul locului că expoziția actuală reprezintă în parabola artistei acel « port calm » al marilor ajungeri.

Al marilor ajungeri dar și al marilor plecări. Cele 32 de lucrări expuse acum la prestigioasa galerie din Roma ne spun că « porturile calme » nu sunt pentru Nina Batalli decât un prilej de meditație și de pregătire pentru o nouă călătorie. Ne spun că, departe de a se fi « fosilizat » în clișee stilistice și în soluții tehnice și de limbaj (care au consacrat-o printre artiștii de seamă ai Italiei zilelor noastre), Nina Batalli e un artist în continuă ascensiune, în permanentă căutare de sine, în plină tinerețe creatoare.

Cine pășește pragul acestei expoziții se simte învăluit, din prima clipă, de un suflu de viață nouă care emană din prospețimea și luminozitatea culorilor, din candaoarea acestei picturi desancorată din timp, care reconciliază ochiul cu imaginea unei realități în sfârșit substrasă acelei « degradări a aparenței » de care păcătuște bună parte din arta contemporană. Nina Batalli e unul din puținii artiști care au încă *curajul* de a vedea și a exprima realitatea cu ochii și limbajul adevărului lor intim, fără sa se lase intimidată sau condiționată de imperativele, deseori elucubrante, ale modelor artistice actuale.

O voce « izolată » în corul din an în an mai compact al mistificatorilor imaginii realității? Da, și îi face cinste. Pictura ei e o izbucnire extemporană a primăverii într'un dezolat peisaj de îngheț.

Câtă bucurie de a fi în florile Ninei Batalli, în peisagiile ei, care respiră și comunică primăvara și prospețime subțilă albul evanescent al unei zăpezi cu tăle de glumă sau

Presa italiană din ultimele săptămâni a dat ca « foarte apropiată » o soluție a « cazului Mindszenty ».

Stirea, reproducă din săptămânalul francez « Express », precizează că între Vatican și guvernul maghiar s'ar fi ajuns în linie de principiu la un acord, și că situația cardinalului « prizonier voluntar » la ambasada Statelor Unite de la Budapesta ar fi fost discutată de Papă cu ministrul de externe al Ungariei, Janos Peter, în cursul vizitei acestuia în Vatican.

de poveste! Câtă poezie în colociul florilor surprinse de acest « miracol » — la Roma zăpada e totdeauna un miracol — cu alba, neașteptata vizitatoare de-o zi, pe terasa care în expoziția de la Galeria Russo restrânge orizontul vizual al artistei la spațiul intim al vieții ei de toate zilele! Si câtă eleganță și muzicalitate în compozițiile ei, care par transpunerea în pictură a « primului » Mozart!

Zăpada și Ileana, au fost marile « ocazii » care au inspirat mai bine de jumătate din lucrările expuse. Se poate spune « Leitmotivul » acestor poeme în culori visate de ar-

tistă în fața ferestrei care încadrează inedite peisagii albe, sau lângă somnul, la fel de alb, al nepoțelii Ileana.

Flori, copii, zăpadă: trei teme în care Nina Batalli excelează, și care predetermină atmosfera acestei expoziții de o exemplară « curățenie » și coerență, cu efecte atât de premenitoare asupra celor ce-i calcă pragul.

Dupa toate contaminările elementelor naturale, care se resfrâng inevitabil asupra fenomenului artistic; după toată « degradarea aparenței » și mistificările, care ne fac să vedem fals — scrie criticul Giorgio Vigolo în prezentarea catalogului expoziției — « simțim nevoia vitală de a ne spăla creerele, de a ne curăța ochii. Si pentru aceasta există încă flori pe pământ, există zăpezi, și pictori ca Nina Batalli, care știu să ne readucă la acel sens proaspăt și nativ al imaginii așa cum ia naștere din întâlnirea naturală a ochiului cu lumina ».